

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. šinjorije reditel
i vödvávník: FLISÁR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mēsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsáki ev. dühovnik i vučitel.

Seksagesime - nedela Biblije i cerkvenoga štampa.

*) Amos 8, 11 – 12.

Pravzaprav je vsaka nedela biblijska, ár pri nas, evangeličancaj brezi Biblije nega nedele, ali itak, kak vsako leto, to nedelo si vzememo, da se posebno spomenémo z poplísane Reči Bože i z cerkvenoga štampa. Tá nedela nás posebno ščé opomínati na tó, da je naša církev církev Reči Bože i to drží za právi, edini vorcan verskoga živlěnja, šteri vorcan vsaki bojdikaj krščan more poznati, ár brezi poznánja Reči Bože nega právoga krščanskoga mišlenja i živlenja, samo ceremonija i prážno vervanje. Věm Gospodin Bóg potom Reči svoje dá nam na znánje svojo světo voló, z te Reči spoznamo, ka ščé On z světom i z nami. Z Reči Bože spoznamo Voditela i Rešitela našega, Jezusa. Tü čüjemo te radostni glás, Njegov sv. evagelium, šteroga pred našo düšo drží, kak gledalo, v šterom lahko vidimo, kakši smo i tüdi tó, kakši bi mogli bidti, kak sinovje Boží. I po vrěmeni spoznamo, či Bože Reči čtěmo, da je tó zais-tino „Boža mōč, na zveličanje vsakomi ver-vajōčemi“, — ár v lübézen spremení naše odürjávaje, na gorialdüvaje našo sebič-nost, nas navčí na potrplivost, krotkost,

bogábojaznost. V vcaganji trošta nás, v nemárnosti i v tiranji zemelskoga vživjanja kára nás, v srditosti gda smo, prime nás za rokó, naj jo ne vtěgnemo vó na grěh činenje, negó jo sklenemo na molitev. I Rěč Boža je edna nevidóča sodnija v srci našem: spitáva, verděva nás i sōdi nás po-tom düšnevěsti. I jaj onim, ki nemajo mēr-ne düšne věsti! Ali lüdję se dnesdén z tem ne brigajo, kárájōči glás düšne věsti za-němiti more večkrát záto, ár v človōčem srci sto fiškálišov jeste, kí znájo zagovár-jati vsako nemárnost, grěh, nepobožnost i vodja tej je šatan.

Pa kak lepši bi bio svět, kak blájže-měše življenje, či bi lüdję poslúšali na Rěč Božo i na káranje njéno! Ali to deněšnje, v pogibelnost bežěče človečanstvo vse bole zanima, kakpa Rěč Boža. Hamišni prorokov i mešíasov krívi evangelium se včíjo, toga zapíšejo vñogokrát na svoje zástave i pod temi se borijo — mislijo, da za svoje blájženstvo — za šatana i za nje-govo oblást na zemli. Z tēmi bežijo v odürjávaje oničávajōči plamen, v bojne, v pogibelnost.

Tákši, Božo Rěč zametávajōči i ne-veren je bio inda tüdi národ, k šteromi prorok Ámos píše svoje grozno proroküvanje, kak Bože oznanenje: „Ovo, pridejo dněvi... Drkali bodo, da poiščejo Rěč Božo, ali ne nájdejo je.“

I te proroküvani tragičen šorš je tüdi doségno te okoren židovski národ, šteromi Ámos tó píše. Raztepeni po světi, so

*) „Ovo, pridejo dněvi, právi Gospodin Bóg i glád pústím na zemló; ně gládüvanje za krúhom i ně žíjanje za vodov, negó za poslúšanjem Rěči Bože. — I vandrali bodo od morja do morja, od sevrá do vzhoda. Drkali bodo, da poiščejo Rěč Gospodnovo, ali ne nájdejo je.“

dostakrát tak daleč mogli živetí od svoje cerkve, da so ne mogli poslušati Rěč Božo. Té, gda je prorok to píso, te so ešče priľiko meli poslušati Rěč Božo, ali te njím jo je ne trbelo, te so se hitro nasiľili ž njov, prvle, kak bi jo sploh vžívali.

Ali ne vidimo isto pri deněšnji tak zváni krščanski národaj? Zakaj je telko neměra, nezavřpností, bojn med národmi, telko nevóle i siromaševa? Zató, ár njím je Rěč Boža ně več ta vsakdeněšnja důľevna hrána, nego tak glédajo zvišeno na njo, kak na kakšo starínsko stvár, štera je ně v živlenje valon, kak žitka mōč, nego v kakši muzeum za glédanje.

Ešče se zorějo za krščane, ali to je dostim samo v krsten list zapisano, ne v srcě; ešče stojijo Boží oltári, ali pri tēmi gda-tě pokážemo notri áldov, dokeč tůhlnskím bōgecom den za dněvom áldůjemo tá svojo mōč, zdrávje, pamet, živlenje. V sreči se spozábimo z Bogá, samo ga v nesreči, nevoli kričimo na pomōč, ali ga — psůjemo. Jestejo i dnesdēn od Bogá poslání, kí glásijo tragičen konec te nepobožností, ali lůdjě se norěšaríjo, erkavši: Samo li predgaj sebi, mí te nemamo časa poslušati.

Či vse to, důševno slepost i glůpost vidimo, bolí nás srcě, ár misľimo si na spunenje prorokůvanja: „Ovo, přidejo dněvi . . .“, dněvi, gda se vzeme od nás sploh Rěč Boža i te bomo zopstov drkali v důhi lačni i žědni, ne nájdemo

jo. Ali je na Rusoskom nej že tam te glád i zij? Porůšeni so Krístušovi oltári, zamuknola je Rěč Boža, důševna temnost je nad njimi.

Zató, dokeč je ně prekesno, dokeč je Boža mīlošča z nami, tečas se nahránimo i napojmo z Rěčjov Božov, ár je tō bláženstvo i živlenje večno.

I z cerkvenoga štampa se nesmimo spozábíti, ár nam prináša — posebno onim, kí so daleč od vřetline, od cerkve — prináša njím důševno hráno i pítvino, kak vrč, napunjen z vodov vřetline. Z toga zvěmo, čůtimo živlenje naše cerkvi, tō je důhovno vezalo med materjov-cerkvov i med decov-verníkami.

Ně je právi evangeličānec, kí nema pri hiži Biblije, ně je verna kotřiga svoje cerkvi, kí tůhlnske štampe čté, štamp svoje cerkvi pa ně. Kakša je důševna hrána, tákši je i človek!

S kēm se hráni tvoja důša?

JUVENTUS.

Lůbēzen do oni, kí nás lůbijo: je naturna. Lůbiti pa tůdi protivníka samo Boží sinovje znájo: ár Bogá lůbiti tō znamenůje, ka našega blůžnjega lůbimo. — Luther.

* *

Či verješ, svedōstvo bodeš devao; či svedōstvo dēvaš, trpeti ti je potřěbno; či trpiš, se obeseliš. Vera, svedōstvodevanje i križ vkůpsľišijo. — Luther.

Trě deklin hištōria.

Pisala Gyarmathy Žigmondova. — Poslovenčo Flisár Ján oš, vp. vučitel.

(Nadaljāvanje.)

Katiko tak da bi po gláví eden veliki vdárec doségno, tákše stiskávanje je odvřona i odznōtra čůtila. Ka se je tō zgōdilo? Vēm či bi Andřiš k-njě přišao i povedao bi jľ, ka za volo materě mřelnosť se more oženiti, ona tůdi nebi bila tak trdoga srdcá, ka nebi popůstila.

Zaká je ně přišao? Zaká je ně povedao njě svoj stan? Kak je mogōči bio žnjov tak číniti? Potom so čeres teški dněvi nasledůvali: tákši dněvi, gda je potřěbna človeka srdci práva vera i pobožnost. Sírōta deklinaa je z podánjem trpěla i vu sěbe stisnovša, nosila bolēzen i či je jo gdate dōnok štero dēte skuzěšo naišlo i spítávalo, ka njě falí, je vsigdár tō právla:

— Vsa nevola mi zhája z trdoga srdcá, za toga volo, vi důše moje, nřgdár nebojdte trdoga srdcá.

I vu dūgi, mantre puni nočáj se je z tēm brřgala, ka je od one minute mao přišla na njō vsa nesreča, kak je obrřvim kázala trdost srdcá; trdoga srdcá je bila prōti nevolnoj rōnarici, potom prōti Andřiši! Gda je sunce sijalo i njega blážení obhod je na živce zdravo prihájao, te se je ně nateliko kríva čůtila i mirovno je znášala bolezen, ali nočne mantre so njě neznošene bilé. — Ednōk je jo pa nika záčalo interesērati. Ona famíľia, pri šteroj je nájpřvle slůžila i štera je k-njě jáko hůda bila, je nanikoj přišla, v-sůkešino spádnola. Mōž i tůvářšica sta obá mřlá i njidva dvě deteti sta brezi rodbíne i vřědnosti, brezi vsega ostale, na pogůblēne decě šorš sta přišle, na cesto vōdjáne i či njidva je bár štoj do časa k-sebi vzéo, dvá-trí dni mesto i hráno dao, za krátki čas so je stírali od sěbe, med svět je pognali, nišče je ně trpo te grde decě. Gda je Katika tō zvědla, se je pá záčala nika malo interesērati za žitek, volo je dobila dale

Lúbézen i dobrôta.

HÁRI LIPÓT evang. dühovník.

Lúbézen i dobrôta sta dvě svôt goridžéči, lüdi k Bôgi pelajôči vrednosti, jákosti. Ženske i dekle, moški i mladenci hodite, ár bi vam v etom fašenskom vrémení níkaj rad povédo od teva dvě z nébe prihájajôčiva i lüdém dániva kíńča, od lúbéznosti i dobrôte.

Ženska, kak hiže, kak držine dűša samo tak more pokoj, mir spraviti v svoj dóm, či lübi. Zaman je lepôta, bogástvo, lépi našminkani obráz, či nega mirá, zadovoistva, lúbézní. Gde se moški celi dén, celo leto vojsküje v vsákdenšnjega krüha pripravlanja deli, ki résan dosta trpi i dosta se trüdi, tam naj tá lúbézníva ženska dóm, domáče ogníščé za mira blájženo hížo spremeni. Kém več lúbéznosti sija iz ženskíne dűše, tem vékše i popoíněše je njéno i njéne držine blájženstvo i zadovoistvo. Vsáki človek si želé blájženstvo. I tüdi vsáki človek je potreben blájženstva. V nezadovolstvi správljena správiščta so nígdár né tak svétla i lépa, kak tista, štera so iz dűše dvě v lúbéznosti živôčiva človeka správljena i naprepostávljena. Dnesdén je živlénje okóli nás temno, kmíčno, bodôčnost je negvűšna. Po krátkom, veselom fašenskom vrémení dostakrát sivi, žalostni dnévi pridejo. Zató bi pa zdaj tak moglo bití, da bi lüdje rôko v rôki delali, lúbézen bi mogla obvezíti vse lüdi, da bi se prav vsi lúbili brezi razlíke národnosti,

vere, jezika i stána. Tisti velíki gospódje i tiste gízda ve dame, ki v etom fašenskom vrémení za edno oblěko celo premožénje dájo, ki v ednoj nóči več jezero dinárov zaprávíjo, bi naj tó iz lúbézní áldűvali ednok tistim, ki níti falájček krüha nemajo, naj bi se samo ednoj fašenskoj veselíci odpovedali i tó bi darűvali siromákóm, tak bi mislim né bíló več lažne, ronjave decé, vsi bi se nasitili i vsi bi se lehko oblekli. Zató se naj dnesdén povsód lúbézní i mira semen sėja. Bodímo vsi tákši sejáče v držíní, v šóli, v cérkvi, v človečoj družbi, v celoí držáví, tó pokázímo v vsákdenšnjem pozdráví, v deli, v guči.

Jeste dosta lüdi, ki v svoje dűše globočíní skríjejo lúbézen, jo notrizaprėjo i níkak jo vó ne pűstíjo. Tej lüdje se nígdár ne véjo smejáti, v njíhovom pozdráví néga stanovítosti, njíhov ozuren i nadűti žítek vsákoga odvračá od njíh, ki se k njím približa. Kak drűgo i lepše bi bíló živlénje, či bi med lüdmi, med národí né nadűtost, gízdest kralűvala i či bi človeka z človekom né mrzlo nečloveče občűténje vézalo vkűpe. Kak drűgo i lepše bi bíló versko i morálno živlénje, či bi v cérkváj né versko nestrpnost, nego Kristűšovo lúbézen predgali tém trpécím i mira zelécím dűšám.

Dekle i mladenci, vi bodôčega žítka vűpanje, v vašo dűšo bi rad posejo tó lépo semen, lúbézní semen. Dopűstíte pa, naj z toga sémena edno krasno drűvo rasté. Bodíte lúbéznívi, stanoviti, odkritosrčni, čistoga srcá bodôči i verní,

živetí. Nesrečni sirotičov nemorem zapűstítí, vém jedíno samo ona zná, vu kakšoj dobróti so bíli, kak je je milűvala mati; keliko vdárcov je dobíla za njíh volo, či so znábídti gdate bosi na tla nášli stópiti i brezi zgornje oblěke běžali vó i Bóg drágl, zdá kakda hodíjo vu mrází! No tak trdoga srdcá sem pa uprav né, ka bi tó mogla trpeti i glédati! I po etom toga, ka je pôlég materé i nevolne rónaríce mogôča bíla prišparati, je na teva dvě sirotiča trošila, ár bi od njé, štera zná, ka vu kákšoj stávi staníjdiva bílá za máloga detínstva vrémení, bi smrtina gréhota bíla glédati njíjdiva teško mantro.

Póleg toga na pártó že tak nešpara, ár tó nígdár nede, ka bi ona pred dühovníkom v cérkvi stála i ka bi se sunca trák skóz na oblok na njé partí vlomo.

Sploj je na srdcé vzéla teva dvě sirotiča šorš i tečas je mantrála svojega vértá i gospó, ka sta deklino v sirotínsko hížo spravila, poj-

biča pa v edno bôto za lnaša. Ali pojbár je skvarjeni falót bílo, vsepovséd so ga vólűčili i tak se je jáko, jáko dosta starala za njega volo i tak je pá nazá dobíla prvěši žítka nágib.

Ali kak je jo za níštérni pár lét eden dobrotíven, bobínk-beteg réšo od toga hűdoga pojbara i vse dugoné njé je mati tűdí mrla, je na ednók poménkala; zaman je nétíla žítka nágib, né je valálo níka: medlówna, obtrűdjena se je čűtila i pri vsem tom že nema níkšega posla etí na zeml i od toga mao je ešče slaběša gratűvala, na lícaj so njé pa rôže vse bole črstívěše.

Doktor je edno útro pravo Katíce gospé:

— Dobro bi bíló tó siróto deklino domó odpeláti, prsní beteg se njé či duže vsebole povékšáva.

— Kata, — ercé njé gospá — namenjavám prék po tvojoj vési potűvati, jeli bi nebi méla vóle domó poglédnoti i tečas tam bídti, dokeč jas nazá neprídem? Srdcá te seboím odpelám.

naj tak nájvėkše veselė i radost postánete svojim v žitka boji obrůdjenim roditeľom. Edne amerikánske novine pišejo, da tam v vsakom uradi, v vsakoj fabriki na máli táblícaj ete napis stoji: Ne pozábi se smejáti.

Dekle, mladenci! Tůdi vi se smejte, bodite žitka lėpe, lůbezniive, cvetėče růžice. Gojite v svoji srcaj právo lůbězen průti eden drůgomi. Tak postánete sunėni žárki etoga živilnja. Ženske, matere, moški, očevje, tůdi vi ne hodite vsigdár z žalostnim obrázom, z tužnimi očmi v svoji hižica. Smejte se i lůbte tiste, ki k vašoj držini slišijo i ne odpůstite vů v svėt od svojih roditelskih perůt niti ednoga brezi toga, da bi kak vekivečen teštamentu.n nē z sehom nesli od vás dobleno lůbězen i dobrůto.

Vse tů pa ne iščite po veselica, v plesi, v pijanėůvanji, v telovnom poželėnji, v lėpi moderní oblėkaj, nego iščite tů v veselój poštenoj, vernoj, poníznoj i skromnoj človečoj družbi, štero je nē sram k svojim veselė tůdi samoga Jezuša pozvati.

Lůbězni sád je pa dobrůta. Ka tů pomėni, dobromi bití, dobro číniti? Dobrůta je vsigdár nē álmoštvo číniti. Dobrůta je vsigdár nē tů, pėneze ali drůge dobrůte deliti med potrebůvajůče. Dobrůta je včasí edna edna dobra rėč, eden mili poglėd, eden trůšt, edna molitev. Ali nájvėkša dobrůta je pa odpůščanje. Ki ne vė odpůstiti, on se nigdár ne približa k božoj popolnoj lůbězni, on je nē dober. Jeli si žė stao ed-

nůk na prági dobrote? Jeli si žė ednůk notri stůpo na dveri dobrůte? Čė si tů včino, tė je nebeski mir bio tvoj lon. Jeli si žė šů ednůk kre hiže bližnjega tvojega, jeli si občůto kak dostim lůdėm bi dužen bio ti odpůstiti? Jeli si se srėčo žė z tistim, ki je z tehom vsigdár dobro činio, ali koga si pa ti samo vsigdár bantůvao, průti šteromi si ti vsigdár grėšo i njemi samo žalost správló, jeli si čůo tožbo svojega srca průti sebi: gda bodeš dober průti bližnjemi svojim? Jeli si žė stao pri tužnoj škrinji, jeli si žė občůto tákšega hipa, da z mrtvim bližnjim svojim máš neporavnani račun, jeli si občůto, da bi ga včeraž ešče lėko goripóisko i ešče včeraž bi njemi lėko odpůsto, včeraž bi ešče lėko dober bio průti njemi? Ali ti si tė dobrůte ne šteo doprínesti.

Lůbiti je težko, ali ešče bole težko dobromi bití; drůgoga osůditi je lėko, ali sůd sprejėti je težko, je jáko žmelno.

Večkrát mámo priliko viditi božo potrpilivost. Dostakrát se čůdůjemo, da se Bůg ne pašči pokaštigati toga hůdoga, lagvoga človeka. Bůg tů ščė, naj tůdi te nájbole hůdi človek dober postáne. Bůg tůdi tvojo lůbězen i dobrůto gori ščė ponůcati v svojem odičenom deli.

Dečki, dekle, ki mogůče v etom fašenskom vrėmeni sklenete hižni zákon, ali ste ga žė sklenili, prosim vas, bojdite vsigdár lůbezniivi i dobri, čí budete teva dvá kinča nosili v svojem srci, tak blájženi, srečni i zadovolni postánete.

Deklina je popádnola priliko, ár kak je právla, že si je dávno mislila na tů, ka bi njihovoga trávnika vretina jáko pomágala njė beteg vráčiti, naj jo ednáko gospá pela na trávník, vė de odnut sána šla domů.

Rávno je tak lėpi aprilišni dėn bio, kak pred desetimi lėtami, gda je ta ešče mála deklina slobůd vzėla od onoga mesta. Rákóczi-drėvo je tak puno bilů z popovjom i z škvorjancov popėvkami. Ali nē so oráli, ár je nedela bila, ni tam prėk na brůtívi so grob kopali, li samo telko gibanja je bilo vu határi. Ali na cvetėčem trávníki, okůli betėžne devojke drče čvetėro črstve decė, štere je na lůbezniivo obravnávala.

Bůg drági, koga pokápajo? si je mislila Katlica, potom si je trůdno doli léгла pod cvetėčím drėvom. Moja pót je že tůdi samo eden stopáj do onoga mesta . . . potom pá vkůper bodemo: oča, mati i tak mo tá čakali sirůto našo růno sestro . . . ali koga dónok pokápajo? Tak

je jo nika nadigávalo, ka je od gospė tůdi pítala. Gospá je nazá k-kočůji šla i pítala je od kočůša.

Andriša ženo pokápajo: trí sirotiče je nihála sirůta, te nájmlájši je ešče samo ništeri pár dnėvů star.

— Siroče málo dėtcel! — si je zdėhnola ta betėžna devojka. Gospá je pa právla, ka edno půtro vodė prinesė z-one prijėtne vretine i sehom je zvala deco tůdi.

Andriša ženo pokápajo? . . . Ober gláve njė leto škvorjánec popėvajůči i lehno je vu pėn bėloj sivosti; tam odzgoraj so njėni roditelje i čakajo na njů . . . nē, ona ešče nede šla . . . i tak je čůtíla, ka jo naednůk nůve niti prikápčijo k-žitki . . . vėm ona tak trnok lůbi deco, vsigdár je je rada mėla . . . sirotičje máli . . . čí bi je tak půleg srdcá obravnávala, jeli bi zdá tůdi tak pravo oča, ka sem trdoga srdcá? — Nebi . . . zagvůšno nebi . . .

Hižni zákon morete v Jezušovom iméni skleniti. Zadovolni i blagoslovení samo tisti hižni zákon bode, šteroga so v Jezušovom iméni sklenili, gde so se nê spozábili z Kristuša.

I zdaj pa odpústim vaše rokê, roditelje, deca, moški, ženske, mladenci, devojke, stári i mládi i prosim vas, glédajte z vašimi očmi tistoga, ki je sam tá popolna dobrôta, ki je žitek, lúbézen i trôšt, ki z lúbéznosti toplov rečjov vsém lúdem etak právi: „Idi i ti prispodobno čini.“

Žensko društvo!

Žene, či túdi nêprisebno, ali ni nakô so vsigdár čútile, ka Kristuš je za njê včino nájveč. Zavržene, potlacene, vóporoblene nevrédne podčloveče njihove bivosti je njê Kristuš pozdigno na ednakoga juša nivô človeče plemenitosti. Rávnô záto dúžnost zahválnosti so túdi bole čútile na sêbe glédêč.

Záto je meo Jezuš med ženami tak dosta vučenic. Tem višê Jezuš je niti nê meo protivnic med ženami. Vêm gda nesê svoj križ proti Golgoti i možêvje so ga samo ošpotávati, bičúvati, ali samoga niháti znali, — čerí Jeruzálemske so ga té túdi objókale. I gda so ešê njegovi vučenci túdi razbêžali, liki bojazliví závcí, žene so túdi té pri Njem ostanole i slúžile njemi.

Jeli čútiljo vezdášnje žene, ka óne vu vêkšoj meri morejo dičiti Gospodna i Njemi slúžiti? Stanovito! Véndar záto so bole zasêdeni ženski

cérkveni stôci, liki moški. I véndar z toga shája, ka pri stoli gmánskoga lúbézní dela redovno žene ženski drúštev se vršeni.

Rêsan žensko drúštvo je te eden nájodličnêši krôž k tómi, naj vu eden lôger vkúpesprávi one žene, štere slúžiti ščêjo Kristuša.

Što so, ki gmáne liki jedro zastopajo? Ženskoga drúštva žene. One so tiste, štere so vsigdár tam vu cérkvi. Što so, ki z nájostrešim okom na pamet vzemejo vsáko gmánsko zmenkanje? Ženskoga drúštva žene. Altárski prestet i altársko snáženje, cérkveni bliščár i posôda sv. krsta ino Gospodne večêrje redovno vse je delo njihovi paščilivi rôk i njihove áldevagotnosti. Têm višê známo gmáne, gde ešê zvon i orgole so túdi dár ženskoga drúštva. Što so, ki vu vsákoj gmánskoj slúžbi so dêсна rôka i pomožna četa dúhovniki? Ženskoga drúštva žene. Obiskávanje betežnikov i delo lúbézní, obramba proti reverzáliži i priredjenje ôsvetnosti vse vu njih nájde gotovoga delavca.

Skoron je nerazmeto, ka dônok jeste gmána, gde ešê nega ženskoga drúštva. Pa njegovo organizíranje je nej prikápčeno k níkšim posebním gordánjem. Samo ščeti i skončati trbê, ovo pride od sêbe.

Zorganizêrajmo tak žensko drúštvo! Pri nogáj Jezušovi sedêcim pobožnim Marijam dajmo mogočnost na tó, naj kak paščilive Márte lehko slúžijo Gospodni!

Gospá je z-mrzlov vodôv, deca pa z-ibolj, primuláv cvêtjem so prišli nazá. Betežna deklina se je dobro napila, i právla je, ka tá blájžena voda njô celô zvráči, čúti, pozna, ka njê je konec betégi, tó je tak dobro zravnao Bôg, ár ona jáko, jáko rada má deco. Potom se je níkšl čúden posvêt zdigno z-ôči, pogléd njê je pa níkšl megléní spár pokrio.

Na gospô se je zglédnola:

— Jeli bár, ka jáko rada mam deco? Tó lehko zná štošê . . . Tak čútim, ka sem zdá jáko, jáko blájžena, zaistino, ka je vse tak dobro, kak jeste . . . hválo dam dobromi Bôgi, ka da me je že ostavo ves, ves trôšt, te me je za blájženo včino . . . ár, ka blájžena bodem, tó že očivesno čútim.

Na pokopálišê so se zglásili zvonôvje. Kata je na molitev zaklúčila rokê, erkôča: zdá sem že sploj zdrava, samo sem malo snena, malo bom sunêla i potom bom domô šla. Malo

se je zasmehála, názhrt na cvêtje se je prevrgla i zaspála je naveke.

Pred desetimi lèti je z-bolezním srdcom vzêla slobôd od etoga mesta i zdá, da je že dokonca zošpilala svoj prôstí román, je med blájžením trôštom zaprla na vekivečen sên svoje krotke síve ôči.

* * *

Gda se je gospá pred Katikiove híže pelala, je zaglédnola tó debelo, z-rdêcimí čizmamí, z-lêpimi pantliki okinčaním fórtjom, je naednôk britkost čútila vu sebi, zburkala se je nad sme-hêčega obráza i cifrastoga gvaná vidênjem; glasno je skríčala tá:

— Jeli čúješ, Eržika! Tvoja sestra, ta trdoga srdcá Kata, tam pod velkím vaším drêvom mrtva leži.

Kočúja rogátanje je nê moglo obnêmiti onoga glasnoga jávkanja i kriča, z-šterim je tá nevoláka včasi gori zdranfala celô vês.

— Léhko se jóčêš! — je právla namali gospá — od tébe je uprav vrédna, da jo objô-čêš sirôto. (Dale.)

Odprto pismo vesčičkim risálcom.

Drágl veredománji!

Védar znáte Kristušove reči: vsáki, ki la- goja dela čini, neide na svetlost (Jan. 3, 20), itak ste mi pa že dvě nepodpísanivi (anonymni) pismi písali. Na etakša pisma je toti ně návada odgo- vora dati, ali gda vu vašem drúgom pismi nej li ete po meni že 16. leto redjeni list, nej samo posebno mené, nego vse naše dūhovnike, nej samo ništerne lúdi, nego celo našo církev sódite, záto vam zdá ednók odgovor dam pred očives- nostjov.

Vu vašoj sódbi je predvsem velika nepra- vičnost, ka popréknozira. Pišete: „ka naša vera je že tak zaspála, da je že njéni národ več, kak pogan grátalo“. Preveč nezahváno i kmično so- dite svojo dūhovno mater i svoje verebrate. Či vu církví jeste tūdi dosta nebiblijski lúdi, nesmi- mo vu falingo Eliáša spadnoti, ki je tó mislo, ka je národ sploh nepobožen grátalo, no či vu náj- bole hūdobnom časi je tūdi bilo 7000 lúdi, šteri so se nej nakleknoli pred poganakimi bolvanami. Samo je on nej vzeo na pamet ete. (I. Kral. 19, 9—18). I nepozábte, nemore se praviti, ka cír- kev tó diktáliva: bojdimó nepobožni. Pa kakši bi bio rěsan te svēt, či církev nebi odprávlala svoje jákostno delo? Ino tisti dūhovnicke, šteri slúžbo ví grajate, liki Boží slúžbenicke vu vū- gom znášanjí, po hūdi i dobri glási nebi národ svoje církvě bogatili z krúhom i pitvinov Bože sv. večne rěči? (Mat. 23, 37.)

Za volo človeče křhkoče ino velike zmož- nosti grěha je nemogóče zastaviti tó, ka vu cír- kvi nebi bili tūdi takši, ki nej vu slúžbi Kristuša, nej Bogá, nego hūdobe stojíjo. Za etakša skazi- la vu iméni Jezušovom odločno odvrnémo od- govornost. Od neprijátela je kokol. Nega popol-

noga drúštva, správišča. Vu vrěmeni Pavel apoš- tola so tūdi nepopolne bílé pojedine gmáne. Pre- čtíte k Korintušancem poslániva lista i vidili bo- dete, kak vnoho faling i nepopolnost je bilo v njej. Mislíte si na nerodno figovo drěvo, pri šte- rom je lastník vse včino, ka je mogao i dónok je nej prineslo sadū. Mi pa liki Kristušovi verni slugi nemoremo biditi inkvizitorje, nego potrplivi. Te grehšen človek se tūdi lahko povrne i dober lahko postáne z Bože milošče i žnjegovov po- močjov. Boža vola je, naj dobri i hūdi vkúp bodejo. (Mat. 13, 30.)

Ne tajím, nego vadlūjem, ka je od greha niti dūhovnik nej mentūvani. (Riml. 7, 18 i 24; Kor. 4, 4.) Naša křtšanska církev na podlági sv. pisma taji vsáko človečo světost. (Riml. 3, 10; Riml. 3, 23; Riml. 3, 13; I. Moz. 8, 21; Žolt. 53, 4; 130, 3; 143, 2; I. Jan. 1, 8 i 10; I. Moz. 6, 5; Riml. 5, 12) Kak konfirmanduše smo se že včili nigda od Rutkal-ja tūdi eto: „Nepoznam člo- veka světoga, ár človek niti nemre biditi světi“. Nig- dár nišče nemore od sebé praviti, ka bi že doségno cio, ali ka bi že popolen bio. (Fil. 3, 12). Próti Bōgi smo vsi dužnicke. Nej je tó fontošno, ka što kelko je dužen, nego ka je dužník. (Luk. 7, 40 . . .).

Verostūj, pisátelj anonymni pisem, tí si tūdi grehšník i ně bōgši od drúgi. Ne oblěči se vu talár sodca i nepozváno ne sedi si vu stolec sódbe. Prečti večkrát priliko od farizeuša i pu- blikánuša (Luk. 18, 9—14). Ne misli si, ka či si znábídti doli slekao kakše grehe činěnja, ka si zdaj že světi i popolen. Z verov navádno malo poniznosti tūdi vkūphodi. I te rěsan vervajóči človek se néma naváde hváliti z tem, ka je nej takši, liki drúgi, nego zahváli Bōgi, či je lahko bōgši ostano od drúgi. Zmisli si na grehe tvo- jega vezdášnjega žívlěnja, na tvojo radost vu

„Nebésa so se odpřla!“

S tejmí rečmi je záčao svoje zasleplene i dūševno blázne pristáše strašiti 25. januára t. l. eden rafinirani „sektáš“, gda je tak lepo bilo videti severni sijaj (ěszakí fény), ka je pravzaprav navádna sunčna svetlošča prek severnoga tečája. Nadale njim je razlágao, ka so oni tó že pár noči pričákūvali i ka bo konec světa itd. itd. S tak- šimi i prispodobnimi lažmi fárbajo svoje pristáše tej sektášje. To je pa mogoče samo tak, ka je z lovom „sv. dūhá“, kričanjom, troblenjom i ōr-

djivanjom tak omámijo, ka dūševno blázni grá- tajo i te so vse sposobni činiti i vervati. Zatoga volo so njihove glávne „slúžbe bože“ ponoči, gda bi telo rávno dūševni počinek nájbole potrebū- valo. Tūdi z ráznimi drúgimi trūkmi lovijo lūd- stvo k sebi, n. pr. ka dūhovnicke sv. pisma tak ne vejo razkládati (zidár bole zná!), ka sta samo dvá dūhovnika proti, ka je pūšpek njihova pra- vila potřdo itd. Vse je to več kak židovskí trūk! Záto evang. vernici, hábajte se tej mrež i ostante poleg Vaše zdrave pámeti edino pri našoj církví, štera Vam právo evangeliomsko svetlost glási i nej blázno temnost!

....n

sodjenji i razláčanju drůgi. Věm od blůžnjega nej li pěnez, ali kakše blágo, nego poštenjé, ka je ešče bole drágo, je mogoče vzěti. I jeli ne činiš ti tů, gda tute raznášaš, hůdo od blůžnji gučíš i je razláčáš? Ár pa z obilnosti srcá gučijo vůsta (Mat. 12, 34), záto z etakšim tvojim oponášanjem vřpokážeš tů, ka kak smětno i nepopolno, kak grehšno more bldti tvoje srce, či eti grehl shájajo žnjega, ně pa lůbézen, štera vsáko prestoplenje zakriva (Govori 10, 12; I. Pet. 4, 8; I. Kor. 13, 4-7.) Kristuš je ešče tam vřzdľgno nikaj preštimanja vřdnoga, gdě je vsáki drůgi samo grajati znao.

Vu tů blůdo spádnejo vnůgi, ka greh identifikiralo z kakšov slabov návadov. Eden z lážjov, drůgi z pařivanjem, krádjenjem, sřdom, z-kakšim telovnim poželenjem . . . i tů mislijo, ka či tisto grehšno návádo zadavijo, ali vřstrěbijo, té so oni že čistí. Etak se potom lahko zgodí kaj takšega, kakše lahko čtěmo vu žitka spisi Devald Fraser škotskoga misionára. Ednřk je od toga predgao, ka je vsáki človek, ešče te nájbřgš tůdi grehšnik. „Řesan je tak? — pitao je v dvojnost spádjeni eden nazřči bodřči řrnkavec, trřzec mele. „Jas sem tak mislo, ka od řterigamao v nedelo ne měrim mele, že nřmam greha“. Kakše obrezávanje nás nevřini za popolne. Pavel apořtol k-Timoteuři pisanom svojem prvom listi, řteroga je verjetno sploh na pokonci svojega řitka pisao, veli: „ká je Kristuš Jezuš priřao na ete svřt grěřnike zvřlčávat, z-řteri sem jas te prvi. (1, 15). Kěm starěři je, těm bole je ponizen. Pokřra pri krřřenikaj do smřti trpi. Vu pokřri vsáki děn znřvič zadobimo Božo miloščo. Nigdar pa nemoremo praviti, ka smo že popolni. Záto tůdi Dr. Luiher Márton zavrře takře sektáře (proroke z Zwickauja i drůge fanatike), řteri so pravli, ka vsáki, ki je že ednřk vzeo Sv. Důhá, tů je ka se je řesan preporřdo, več nigdar nemre spadnoti vu grěh. (Vřdi: řmalkaldenski artikuluřje, od grehov odpřřřanja.) Záto tůdi naše gmáne zavrřejo tiste, ki to trřdijo, ka se ti edni vu řitki na tak popolno jákost lahko pozřignejo, ka ni več vgrěřiti nemorejo . . . Zavrřejo i miřlěnje oni, ki to trřdijo, ka po lastnoj vřdnosti smo milošče vřdni. (Ágořtonsko verevadľřvanje, XII. artik. od pokřre.) Zaman stoji človek gřzdávo pred Břgom. Dřanje ga nemore zdrřžati, jedino milošča Boža. (I. Pet. 2, 24; Eř. 53, 6; I. Jan. 1, 9; Titus, 3, 5). Eto je reformácije kardínalna dřátka: *spravľčanř pa zobston řnjegove mlřošče po odkľplenjě.*

Zádnja numera etoga lista vas je čřtlřivo bodnola tůdi za volo toga, ka je bilo pisano, da z jeziki gučanje pri vařoj ločinki je li vugibanje nerazmeti glásov. Daleč bi se vleklo razkládávanje od glřssolalře (jeziki gučanja). Nakráťci samo telko vam pověm, ka vučenřkov řisálske govore so poslůhřřavci zaraznřli; a korintuřřancom je z jezikom guč razkládati potřěbno bilo, naj ga razmřjo. Řisálski govor je po tihřnskomo jeziki bio, od koj vu I. Kor. 14 nikřšega slěda nemoremo gornáľti. I vu řisálskom guči z-tůhřnskřm jezikom si nemoremo miřľiti na eden *obstojěľt dár*, ár vu hřřtoriji apořtolov nenáľdemo nikřšega sledř, ka bi ete dár dale obstao. Na řisáľe je dosěgno svoj cio i potom je nazáj stopo. I ešče pri Řisálskom govori ti vkřpsřřavlenř řřidovje so vučenřke bole verjětno po svoji dialektuřřaj řľřřali gučati. Vu Korintuřři v ekstazisi gučane reči je velo Pavel razkládati. I k tomř guči je nej prikapčř veliko vřdnost, věm veli: „řčěm pět reči řáj z pámetřjov mojov gůčati, ľki desět jezěr reči vu tůhom jeziki (to je nerazumlřivo.)

Oponářate mi, ka so se moři vernřci na Vaneči pri Vataji smřcali. Kak sem vu edni novřnaj čteo, je eden pijen r. kath. mladěnc zrokřvao nikře bľtje i orano ednoga nářšega mladěncá. Ali ne gleděč na eto si miřľimo, ka eto bľtje tůdi káže, da na zemli ľáda greh i ka je človek vsigdar krhki ino na hůdo gibki.

Oponářate mi, ka je edna řena odiřľa od mořzá, řtero sem jas vřľo verenávk. Ka pa tů si nemřľite, ka sam jas jezero i jezero decě vřľo verenávk? I neznáte, ka je Kristuřřa eden njegov lastřven vučenřk zatájř, drůgi je dvojřto v njem, a trěťř ga je pa celř řđao? Jeli je te Meřter bio zrok etim slabřm? I ste ně čřľi prřľiko od sejáčá (Luk. 8, 4-15)? Keľko semena pozoba řľřč řatana! Keľko ga vřňči nestanovřtnost! Sejáči pa řtak vsigdar dá pokoj, trřřř, ka niřřterno semen dřnřk na dobro zemlo tůdi spádne i obřľen sád prřnářa. Nepozáľte pa páľi predvřsem se vřčřti od Gospodna smřľenost i dugotrřľřvost. On veli: „Vi přľeg těľa řđđite, jas nikoga ne řđđim“. (Jan. 8, 15). On veli: „Ki je brezi grěha med vami, té naj prvi kamen na njř ľřčř“. (Jan. 8, 7 . . .) Pa Jezuš s svojim čřřřim důhom je grěh řtak globokěře vřdo, ľki řterikřľi človek. Záto te bogábojěčř človek, ki zná, ka z Bože milošče řřřvě, ár od dna do dna se more etak zdřřhávati: odpřřřti nam dugě náře! ne naběra kaměnja, ka bi je na svojega blůžnjega ľřčř, nego sodbo prěkpřřřti Břgi, on sam je pa na pomoč svojemi blůžnjemi.

Mi známo, ka Boža zrendelŭvanja se nedájo ošpotávati i jaj onomi, ki Boži zákon (VI. zapoved) prelomi; ali verjemo tudi, ka jeste ešče za toga najvékšega grešnika tudi odpúštšanje i novi žitek, či požalúje svoj greh i se k Bôgi povrne.

Oponášate, ka lúdjé v nedelo delajo i se ogiblejo cêrkve? Preveč stári beteg je tó. Liki samo človečanstvo. Iščemo mi večféle vrástva i dávamo različne injekcije prôti tomi betegi. Vu naši sv. govoraj od leta do leta opominamo naše vernike, pri verénávuki včimo mlájše, ete naš list večkrát prinesé artikuluše, kak se naj posveti svátešnji dén. Ár so pa bili vu vsákem vrémení ino bodejo lúdjé, šteri se spozábijo z Gospodnovoga dnéva, záto je dao Bôg za večno zapoved: spómeni se, da nedelni dén posvetiš!

I z vašov hodbov vu cêrkev ka se hválíte i zvišávate? V pretečenom Adventi sem tudi vsáko útro držao z razskládanjem Biblije vkŭpprikapčeno pobožností. Ali vaši pár privržencov z Gorice i od drúgeg sem nej vido vu cêrkvi. Pa pôleg vse poniznosti povedano véndar dónok bole znam razskládati Biblijo jas, ki sem se skôz 8 lét vu odličnom evangeličanskem gimnáziji včio verénávuk i od dobri dŭhovnikov poslŭššao razskládánie Bože rêči vsáko nedelo i ki sem se skôz 4 lét na Šopronskoj teologiji i skoz 1 leto na Leipzigskom vseučilišči včio teologične studije; ki sem že na teologiji vodo biblijo čtejóči krôž, zdaj pa že skôz 25 lét glásim Božo Rêč ino jo čtém i študirám vsáki dén; pa rávnôtak čtém, či mi čas dohája — ár vi niti nesómníte, kelko vseféle dela má eden náš dŭhovnik — biblijo razskládájoče i drúge knige, kak vi, ki pôleg svojega prvêšega anonymnoga písma ste pred krátkim vrémenom samo teliko znali od Biblije, ka je tó kusta kniga z čarnimi táblami! ? Jas tak vidim, ka vaši ništerni privržencov nedelna hodba vu cêrkev (vnôgi tudi té neprído) je nej sploh korrektna (Mt. 6, 5)!

Oponášate našoj mladini, ka v Apače i z Apač idoč je popêvala frlice, vsaka frlica je pa greh, ár je puna láži. Delo med mladínov je trnja tréblenjé. Dosta potrplivosti i prerazmenja je potrebno k tomi deli. Jas sem voditelom mladine velo, naj pázijo na dostojno oponášanje. Znôvič pa preveč blóдите i nepravilno sôдите, gda mislite, ka vsaka frlica je greh. Ka za gréha nájdete vu pesmi: „Oráča“ i „Máloga vértá“, šterivi smo objavili v našem letošnjem Kalendariji? Keliko lépi i plemeniti lastivnost zdržáva najvéč národní hvalék! I ešče na te slabéše gle-

děč si mislite na apoštolske rêči: „Ár so vsa čista tím čistim.“ (Tit. 1, 15).

Modrŭjete nikaj od po smrtinoga žitka i oponášate, ka mi dŭhovnici nestrášimo lúdi, nego je vse vu nebésa pošilamo. Ja mi verjemo, ka po smrti naša dŭša na ov svét pride i se zveličamo, či smo Jezušovi právi vernici. Vernikov prikapčenost z Kristusom po smrti neprehénja (Riml. 8, 38) i njihova bivost po smrti je blázeno prebísanje pri Gospodni (Fil. 1, 23). Mi nikoga nestrášimo, ár bojazen od kaštige je nej nájplemenitěši gíbjájoči zrok. Právi krstěšnik nečiní záto to dobro, naj njemi ednôk Bôg odpré nebésa, nego z zahválnosti záto, ka njemi je Bôg že vu Kristuši ôdpro nebésa i kaštigo po Kristuši odvzeo od njega. Mi vsakoga ščémo vu nebésa poslati, ár je Jezuš meo vŭpanje do nábole pogrozdženoga tudi (Luk. 15, 11.) i kelikokolíkrát je zagledno prvo znaménje, kakšé málo tlico pokôre, svoje sunčne lŭbézni trák je taki razprésto na tistoga. Tam je példa te velike gréšnice, tam hŭdodelníka na križi . . . Nebésa so puna z rěšenimi gréšnikmi. Boža smilenost eden hŭdi žitek tudi odpústi za ponizno pokôro zádne minute. Ár Bôg, či je tudi náš sodec, ali više vsega je náš smileni Oča. Záto tróšt dati vu srce nebláženim hŭdôbe i pogibájočo pôti ti trpěči podpérati je dŭžnost Kristušovoga slugo i nê skvarjŭvanje ino strášenje.

Nábole vam boli, ka sem vu etom Listi objávo písma tistoga amerikanskoga dŭhovníka, štero je vu „Harangszó“ zvánom časopisi bilo. Ali kakšéč vas boli óna istina, zvěte, ka edne orsačke cêrkve pravdobro redjeni i preveč razšírjeni časopis je prinesao tó ino z tém dokumentírao, ka ne odobráva vašo ločínko, od štere vi trdíte eti, ka samo bodonski- i puconski dŭhovníka sta prôti njej. No či eta vaša trdítev neodgovárja resnici, ali či bi li po vašem bilo, vzemte na znánje, ka po vsákdeněšnjem povédano, či bi šteri dŭkovnik vu stŭdenec skožo, z toga neshája, ka bodonski i puconski dŭhovníka sta tudi dužniva za njím vu stŭdenec skočiti. Či bi se najšo dŭhovnik, šteri dnes tó právi, ka risálci samo biblijo čtéjo i nikaj slaboga nečinijo vŭtro či prídejo adventisti, od té isto more konštatirati, poŭtri od ómurni biblijo zbroyávcov, páli od nazarénušov, milleništov, sobotištov, od Oksfordskoga čupornoga gíbanja (k-šteromi spodobno je tudi vaše) itv., tudi more vadlŭvati, ka biblijski žitek šetŭjejo živeti. Ali gde bode té njegov evangeličanski-lutheranski verevadlŭvánjski temelj!?

Nej, od kakšega povidnoga pihanja sek-lášskoga gibanja vu opojnost nespádnem; batrivo činim svedočbo od istinske evangeličanske vere moji očákov ino svojega srca i nebom pripravla o svoje cěrkvi na tůhinska pola vōpela-jōče pōti. Vī pa na takšo pōt ste vēndar gotovi stōpiti? Vēm sami pišete, ka za té mogōči sto-páj se vam vaš Zveličitel že poskrbo i ka té naednōk kak dosta lůdi bode vás nasledūvalo, drgōč pa mogōče vsi? Z etim ste odkrili, kak slaba je vaša evangeličanska stanovitnost! Ka na trsi naše cěrkve ste nej več rozgē, nego samo listje . . . Ti prvi okrstšeni 3 jezéro se je k gmáni prikapčilo; vi ste gotovi od njé se odtrgnōti.

Tō pa vzemte na znánje, ka svetnoj oblásti sem vás jas nigdár nej tožáro i tůdi vás nebom. Mam jas meč dūhá, ki je rēč Boža. Z etov se borim za mojo drágo cěrkve, z etov prōti vašeml ednoml drůgoml nepravilnoml včēnjē i djānji, a nigdár prōti Vam!

Preveč blōdno misel pišete od vniče-nja evangelloma. Biblio mī od vás, niti od nikoga drůgoga odvzēti evangeličanskomi človekl niti na pamet nepride. Tēm više sem jo že pred 15 letmi začno nūcati za verēvuka knigo vu vsej šoláj. Od več lēt mao vsák-mi nōvoml hižnoml pari jo z etimi rēčmi překdam: vzemi ino čti! Vu zánjnoj numeri etoga listasem naznano, ka vékši kvantum biblij raztálam, naj tůdi naša nájsrmaškēša hiža, familija nebode brezi njē. I što se je poskrbo i za to teliko trů-da aldūvao ino oči svoje kvarūo, naj dūgoletni rokopiš Mozešovi 5 knig i Jožueve knige se vō-zdruka?... Ze vsēm etim želēm, da bi pri vsákoj hiži vsáki dēn čteli biblijo, popēvali z naši pesmeni knig i bogámolili. (Jož. 24, 15.) I tō té, gda so vsi vkūper; dōnok pa večerášnja kēsna vōra je na tō nájménje prilična, ár té je žē dūh nej tak živ i močen. Čeden človek vgojdno čté biblijo, pred idēnjem prosina pōt tanáč. (Mrk. 1, 35) Vi pa rávno na ōpak vu kēsni večeráj se vkūpsprávlate, vu šteri svēti minutaj bi vsáka dobra mati doná z avojov decov mogla moliti, nej pa od nji oditi. I na tej kesno večēr držáni biblijski vōraj pri-silna farizeuška povrnēnja rēdite. Hištorija krst-šanstva svedoči, ka etakša gibanja so nigdár nē prinesla latinskoga blagoslova, nego razčesnenja med lůdstvom.

Razvézani snop smo na Božem gūmli. Cěrk-kev naša bojúje svoj težki boj. Vsáki veren evan-geličánc etak má odgovoriti na vaše gibanje:

cěrkve moja odpré pred menom biblio, visiko zdigáva pred menom križ (Kristušovo odkūplē-nje), na pokōro pozáva, mīoščo glási, na hižno pobožnost būdi, vu Bōžo hižo zové, na slůžbo pošle. Vu krili moje dūhovne materé vse mam. Samo je potřēbno zaglednoti i nūcati, záto ne-nihám tá za nikoj moje správišče. Vēm Boža sv. rēč veli: bejdi veren notri do smrti i dam ti žitka korōno . . . Ovo, pridem hitro, zdíži, ka máš, naj ti nišče nevzeme korono tvojo. (Ozn. 2, 10 i 3, 11.)

Z verebratinskov lůběznostjov:

LUTHÁR ÁDÁM, dūhovnik.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „K Gospodni sem kričao vu sliskávanjī mojem i poslůhno me je. Gos-podne, oslōbodi dūšo moju od lažlivi vúst i od jálnoga jezika.“ (Žolt. 120, 1—2).

Angleško Zvōnešnje Tůvārištvo za Bib-lijo veliko delo oprávla v Špániji. Za časa meš-čanske bojne več, kak 200 000 Biblij je razšírilo med španjolci. Z Abesinije so je pa taljani vō-zapovedali i v Italiji se je tůdi obžmēčala njho-va slůžba, ár talijanska vlāda proteštantno dū-ševno delo — etak razšířjāvanje biblije tůdi — nazáj ríva, tēm više zabráni za politični i vadlů-vánjski samoládajōči zrokov volo. (Evg. Žitek.)

Puconci. Premínōče leto se je narodilo v našoj fari 36 dečkov i 24 deklic, vsevkūp 60 de-cē; z ete 2 nezak. deteti. Mrlō je 82 osēb, med temi 40 moškoga spōla i 42 ženskoga spōla. (Zvōn tē so mrlī v Sobočkom špifáli 2 fárnivi osebi i vu Franciji 4 i 5 mrtvorojeni je bilo, tak pravzaprav 93 mrtvecov je mela fara). Rojencov, dotično vōpreminōči pride na posebne fárne ves-nice: Andrejci 3 5, Bokračī 1-2, Brezovci 4-5, Dolina 0-1, Gorica 5 5, Krnci 0-1, Lemerje 3-5, Markišavci 2 1, Moščanci 8-8, Pečarovci 4-4, Polana 5 6, Predanovci 1 4, Puconci 6-9, Pu-žarci 7 6, Sebeborci 7-12, Šalamenci 1 4, Vane-ča 3 4. — Zdalō se je 29 čistī evang. párov, nada-le 2 pára tákši, ka je mōž r. kat. vere i 2 pára tákši, ka je žena r. kat. vere. — Pri konfirmácii je bilo 31 dečkov i 36 deklin. — Gospodnovov sv. večērjov je živel 688 moškoga spōla i 995 ženskoga spōla osēb. — Vu našo cěrkve je pre-stopo Vogrinčič Lajoš, roj. 1908 ga v Lemerji; z naše cěrkvi je prestopila vu rim. kat. cěrkve Hervath Ilonka, roj. 1921-ga v Šalamenci. Nadale Bačič Ana slůžkinja v Soboti, roj. 1891. v Suhi

Vrhi i Banfi Ilona v Apačkoj diaspori, roj. 1891. v Pužavci. „Ne temere“ ženitev so sklenili: Gergorec Terezia, roj. v Krnci; Podlessek Jožef, roj. v Pečarovci i Gašparun Jožef, roj. v Rakičani. — Dobrovolni daritelov po zlatoj knigi smo meli 342, šteri so navküp darüvali 7 909 5 D. gotovi penez; 108 svêč na altár, 192 svêči v bliščäre i 6 teglinov živi korin na altár. — Puconska opekarna je darüvala 2000 fal. zidnoga cigla vu vrêdnosti 600 Din. — Düševni list má vu fari 400 napréplačnikov; Evangeličanski Kalendar si je spravilo više 500 farni družin.

Turobni glási. Zádni mēsec so se z Puconske fare odselili vu večnost: vd. Šavel Judit, roj. Sedonja na Vaneči, stara 87 let; Filšár Jánoš na Gorici, star 70 let; vd. Marič Judit, roj. Kúhar v Puconci, stara 79 let i eden otrok v Moščanci. — Naj májo sladtek grobski sên i bláženo goristanjenje!

Domanjšovci. V Domanjšovskoj fari se je 1937. leta narôdilo 8 dečkov i 8 deklic, vsega 16 decé. Mrlô je 6 moškov i 6 žensek, vsega 12 oséb. Hižni zákon je sklenilo 13 čistí evang. i 4 mešani, vsega 17 párov; pri mešani páraj v 3 slučáji bodo vsa deca evang. vere. Pri konfirmácii je bilô 12 dečkov i 10 deklic, vsega 22 decé. V našo círcev je stôpilo 1 moški i 4 ženske, vsega 5 oséb. Z naše církví nišče nê vôtôpo. Z Kristušovov svétov večérjov je živelô 855 oséb i 7 betežnikov. — Na církev so aldüvali naši gmajnarje dobrovolni dárov 2184 Din i túdi svêče na oltár i v posvečnjeke. Renovirano je bilô kántorsko stanovanje. Pozlâtiti smo dálí posôdo za Kristušovo svêto večérjo, štero je koštalo 500 Din i tô túdi z dobrovolni dárov. Konfirmándušje so pa aldüvali eden lêpi vrč za vino k Kristušovoj svêtoj večerji. — Na božične svêtké, na nôvo leto i na tri králov svêtek smo vogrsko božo službo po nôvom liturgičnom rédi držali. — Priporočljivo bi bilô, naj naše prekmurske gmajne v krátkom vrēmeni svoje bože službe po nôvom liturgičnom rédi začnejo držati.

Evangeličanska církev v številka. Evangeličanski krščanov je na celom svêti 84.000.000. ov. Nájmočnēša proteštantska církev (protestantov je vseküp 218 mil.) je evangeličanska církev. V Eurôpi živé 61.000.000-ov; v-Severnoj Ameriki 20.500.000; v Južnoj Ameriki 1.300.000; v Aziiji 435.000; v Afriki 365.000 evang. krščanov. Evangeličanski gmajn jeste po celom svêti 75.000. Evang. církev má 100.000 šol, 50.000 dühovnikov i 30.000 diakonis.

Pozávanje! „Prekmursko evang. mladinsko društvo v Puconci“ bude melo svoje 8 letno správišče v nedelo dne 13. márcia predpôldnévi ob 8 vóri, v dvoráni osnovne šole v Püconci (pri církví). Dnévni réd: 1. Odprtje správišča. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo peneznika. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Progra — dela v leti 1938. 7. Volítev novega vodstva. 8. Določítev članarine. 9. Predlogi. 10. Slučajnosti. Pozávamo vso našo evang. mladino, da tál vzeme na tom správišči. — Predsedstvo.

Gibanje prebiválstva v Gor. Slavečkoj fari. V 1937. leti se je narodilo vseküp 33 decé, od té moškoga spôla 19, ženskoga spôla 14. Zákonski je bilô 28, nezákonski 5; mrtvorojeni 2. Mrlô je vseküp 39 oséb, od té moškoga spôla 23, ženskoga spôla 16 — Narôdilo, dotično mrlô je v posebni farní vesnicaj: Gor. Slaveči 6 8; Dol. Slaveči 0-10; Sošina 3-7; Nuskova 9 2; Kuzma 6 4; Serdica 2 1; Gor. Lendava 3-3; Sv. Jurij 2 1; Rogaševci 1 0; Večeslavci 1 2; Perťoča 0 1. — Zdalô se je 9 párov, od té čistí ev. párov 8, mešani 1 pár, ali ete je túdi reverzáliš dao na naš strán. — Pri konfirmácii je bilo vseküp 41 otrok, od té 22 dečkov i 19 deklic. — Prestôpila je v našo církev 1 ženska oséba, od nás je prestôpila v r. kat. církev 1 ženska oséba.

Zvéčarek naše mladine v Puconci. Naše ev. mladinsko društvo je napravilo v nedelo 9. jan. pri Kúhar Ludvíki svoj prvi prijateljski zvéčarek. Po vküpnom popévánji „Trdi grád“ himne je predsednik društva Filšár Karol odpro zvéčarek z krátkim govorom, v šterom je pravo, ka smo prišli vküper, naj se mládi ljudje naše fare spoznamo i zbližamo. Želo nam je, naj se v domačem prijateljskom pogovarjanji dobro počútimo. Za tem je Franko Lina solo popévála pesem „Bratje zavezka“, Franko Šarolta pa je deklamálívala „Ládja vu vihéri“, oboje preveč povídno. Kak gost sem glédao mladino naše fare. Vido sem, ka je mládim ljudem potrebno razvedrilo, nájbole pa takše, štero ne moti njénoga verskoga ogvúšanja, nego je ešče naprépomága. Naša mladina ga je vrédna: lúdna, veséla do svoje meje, pri vsem tom pa evangeličanska s celim srcom. Mládi bratje i sestre zavezka, glédajte, naj naša ládja trdo stojí vu vihéri, kak trdoga gráda pečina! (P. J.)

Austrija. V glávnom váraši nemške Avstrije v Běči (Wien) je v preminôčem leti 3363 oséb vstôpilo iz katoličanske církví v evang. církev.

Selanski evangeličanci, ki naménijo v vrémení reformácie v Seli stojéčo cérkev zdaj na Bethlehem zvanom brégl nazáj goripostaviti, so se s prošnjov obrnili do svojí v Ameriki živéči verebratov, naj s svojimi dobrovolnimi dári túdi oni pomorejo, da se v njihovej stároj domovini postávi pá edna nôva evangeličanska cérkev vernikom na radost i Bôgi na díko. Prošnje so posláne Dr. Stiegler dühovníki v South Bethlehem. Svoje verebrate pa Selanci túdi po etoj pôti prosijo, naj njim priskočijo na pomoč v etom zvišenom deli.

Mrtelnost. D. Payr Šándor evang. dühovník, profesor evang. teolóške fakultete, najznamenitější cérkveni zgodovinar, pisátel cérkvene zgodovine, cérkveni pesmi, je januara 30.-ga v 77 lét starosti v Šoproni mrô. Njegov žitek je vekivečna služba i délo bílo. Célo svoje živlénje je evangeličanskoj cérkvi posvéto i darüvalo. Mlájša dühovníška generácija je pokojnoga méla za svojega profesora cérkvene zgodovine na Šopronskej teologiji i záto svojega počtúvanja i zahválnosti vénec položí na grob D. Payr Šándora.

Dári na Dijaški dom: Benko Jožef nar. posl., šinjorije inšpektor 2 000 Din, Ruža Ferenc kántor za vénec za pok. Kirbisch Franca 50 Din, Talányi Franc gostilničár z Gor. Radgone 60 párov klobás, Obal Števan Nemšavci 20 D, Miholič Lajoš Sv. Martin 10 Din. Križevska vés je darüvala 9 m. krumpičov i Selo 5 pa pô m. — Dobrotivnost vu sebi má plačilo.

Dári k nesprihlivomí vencí v spomín na Luthárovo Fliszár Šarolto za Dijačkoga Doma štípendij: Kardoš Štefanova Sebeborci 6 D, Flcko Franc Puconci 10 d, Cipotti Franc Hodoš 20 d, Janža Kalman Polana 10 d, Car Štefan Šalamenci 10 d, Slavic Štefan Gorica 10 din. — Najsrčnější hvála za té korine počtúvanja.

Mladínski tjeden v püconskoj fari. Kak smo že v prvéši numeraj našega lista pisali, je naša fárna mladina priredila svoj I. mladínski tjeden i to od 21. do 28. novembra. Pôleg lepoga ôsvetnoga rédovéka v nedelo 21. nov. vu našoj cérkvi, so bíli med tjédnom lübézni dári pobérani pri našoj evang. mladini. Naša mladina püconske, goričke, brezovske, lemerske, pužerske, šalamenske, pečarovske, vanečke, mošćanske i sebeborske vési je prav lépi dár 825 Din aldüvala. Pri toj akciji je nej vzélo tao naše fare 7 vesnic, v šteri se ne náde ali nišće, ki bi z radostjov si vzec za dužnost biti kotriga toga družtva, ali pa so bíli tak mláčni, ka so pobéranje

ně šteli na sébe vzéti. Vúpamo se, da v letošnjem leti túdi v tej vesnicaj nastáne zbúdenjě. To šumo je predsedstvo našega evang. mladínskoga družtva v Puconci ob prilíki svoje zádne seje etak gor razdelilo: Dol. Lendavskoj fari se dá 200 Din. Našim nepozáblenim bratom v Apači na cérkev 200 Din, Gustav Adolfa družtvi 100 Din. Naprejplačilo za 1. leto za 5 eksemplárov naši verski novin „Düševni List“, šteri se bodejo razdelili med naše nájsiromaškése, ali ovak verne evang. brate i čítitele, šteri so ně zmožni sami pláčati i naročiti si „Düševni List“. 225 Din ostáne kak rezerva, z štere šume se bode kúpilo pár pesmeni knjig za cérkev, z ostanka se pa bode edne i druge podpore darüvale. Z etoga mesta vadlújemo našoj evang. mladini srčno toplo zahválnost za prinešene lübézni dáre. „Trdi grád je naš Bôg!“

Samovolní dári na goridržanje Düševnoga Lista: Brgies Miklošova Šalamenci 5 d, Kardoš Lajoš Sebeborci 4 d, Vrečić Mikloš Zagreb 5 d, Grah Franc Gorica 10 d, Cigüth Franc Puconci 5 d, Močnik Jožef M. Sobota 110 d, Boldižar Maria i Terezia Šalamenci (Francija) 10—10 d, Kočar Ernô Vučjagomila (Francija) 4 d, Mörec Rudolf Markišavci 3 d, Gašparič Jožef Vučjagomila 10 d, Kúhar Vilma Puconci (Zagreb) 20 d, Domjan Štefan Brezovci 5 d, Štubel Benko Marija Kupšinci 10, Offert. na Gornji Slaveči 18.75 din. — Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála.

Pošta Kološa Eteka, Nemčija. Hvála za lübeznive pozdráve. Veseli me, ka si med samimi evangeličáni i poleg Gospodnove hiže, vu štero rada pohodjávaš vsáko nedelo. G. Bôg Te čuvaj ino blagoslávaj i nezameri, ka sem célo pismo nej objávo zavolo zmenkanja prestora! — *Fliszár Irena, Francija.* Preveč sem rad, ka si me večkrat obiskala s pismom. Tô je težko, či človek skôz več lét nemre pridti vu svojo cérkev. Záto tém vékše otávlanje nájdeš vu etom listi vsáki mësec. Zahválim tvojo molbo k Bôgi i prípoznanje za vnôge trüde, štere mam z etim listom. Nezameri túdi Ti, ka sem célo pismo nej objávo za zgoraj pisanoga zroka volo. Radújem se, ka — či Bôg šće — se naskori zavidiva.

Ordinacija dühovníkov. D. Dr. Popp Filip püšpek so t. m. 6 ga v Zágrebi 5 mládi Timoteušov posvétili na dühovníško službo. Med lepov ôsvetnostjov na podlági Ap. Dj. 18, 9—10 so meli g. püšpek sv. govor. Opoldné so pa pri svojem stoli pogostili te mláde dühovnike, šteri služba bojdí blagoslovljena!

Vu Rusili pregánjanje vavlúvánja se nadaljáva. Karakteristično je na bolševízem, ka vavlúvánjskoga človeka pred očivesnostijov nej za volo vere vu Kristuši zadržijo dolí, nego pod nazlúknostijov „próti državni“ i „domovine odávec“ hujskanja. Etakše tožbe je pa njim lahko naredjávati.

Keliko lúdi živé na zemli? Póleg parizkoga statističnoga urada je na zemli živéčega človečanstva račun véčši od dvá miliárda. Nájveč prebiválcov má Angleška svétovna oblást, više 500 millionov. Za njôv Kína pride z 437 mil. prebiválci. Trétja je Rusija z 171, širta amerikanske Zdržžene držéle z 144 mil. Francija má z kolonijami navkúp 112 mil. prebiválcov, Japán okroglo 100 mil. Nemčija 68 mil., Itália pa 50 mil.

Znamenite oblétnice vu február měseci. 1850. febr. 1-ga se je naródo Bethlen Gábor. — 1687. febr. 1-ga je začno delati krvni sôd Caraffe. — 1872. febr. 2 ga je mrô Lôhe Vilmoš velki nemški missionár (roj. 1808 febr. 21). — 1809. febr. 3 ga se je rodio Mendelssohn hérešen komponist mužike. — 1915. febr. 4 ga je bilo mazursko veliko zimsko bitje. — 1705 febr. 5 ga je mrô Špener Filip, oča pietizma. — 1729. febr. 10 ga je bilo prvo krstšenje na Góalandi. — 1676 febr. 11-ga je odslóbodo gálerobe Ruyter Mihalj admiral. — 1834. febr. 12 ga je mrô Schleiermacher Frigyeš hérešen nemški cerkveni môž. — 1546. febr. 14 ga je držao Luther svojo zádno predgo. — 1497. febr. 16 ga se je naródo Melancton Filip. — 1827. febr. 17-ga je mrô Pestalozzi, hérešen pedagog. — 1473 febr. 19 ga se naródo Kopernikuš, hérešen zvězd zbrodjávec. — 1546. febr. 18 ga je mrô Dr. Luther Márton. — 1605. febr. 21 ga so zébrali Bocskay Štefana za erdéljskoga poglavára. — 1732 febr. 22-ga se je naródo Washington, veliki bojovník za slobodščino Amerike. — 1719. febr. 23 ga je mrô Ziegenboig Bertalan prvi evang. missionar v Indiji. 1531. febr. 27-ga so zvézali schmaikaldeňski závezek.

Rim. kat. štatistika Severni držav. Póleg rim. kat. církeve uradne štatistike v Izlandi 8 popév i 38 nún jeste vu ednoj gmáni, štere dúš račun je 400--500. V Norvégiji je 34 popév i 123 nún k 2750 vernikom. V Švédiji je 23 popév i 123 nún k 4320 vernikom. Na Finskom je 8 popév i 12 nún k 2000 vernikom.

Sodnik i Biblija. Vu Južnoj Ameriki so préjali ednoga širitela Biblije, ár je brez dovoljenja odávav Bibliu. Ali sodnik ga je na slobodščino pústo. Na tó je odávec Biblije vóvzeo z svoje táške to nálepšo Biblijo, naj z zahválností obdaríje žnjôv toga dobrotivnoga srca sodníka. Ali sodnik je etak erkao; „Zahválím, nevzemem. Jas mam domá Biblijo; vsákdén jo z blagoslovom štém. Odtéc znam, ka eta svéta kniga se batrivno lahko širi.“

Ka novoga? Lepo božično darilo so dobili naš prevzv. g. púšpek za našo evangeličansko církev kak podporo od dánskoga evang. komitéja v znamenji verebratske lúbězni. To darilo, štero znáša 600 danski korun (okoli 6000 Dn), so dánski verebratje poslali na posredovánje g. prof. Dr. Th. Alfred Jørgensena. Dánci se námre našega prevz. g. púšpeka dobro spominjajo iz predávánja, šteroga so držali tam na jubileji 400 letnice reformácie. — Drúštvo dúhovnikov v Švédiji je poslalo potom g. Dr. Lars Wollmera 300 švédski korun (okoli 3500 Din) kak pomôč siromaškoj gmáni Petrovgrad—Lazarfeld. — Naš prevzv. g. púšpek so edno prisrčno pozdravno pismo poslali gmáni Svakopmund (Južna Afrika) za 25 letnico obstoja. — Naša írgovska ladja Srd se je potopila blúzi Antwerpena pred božičom; kapitan i radiotelegrafist sta bila pijaniva. Štirje so se zalezali, vse drúge je pa rešila edna nemška ladja. — V Franciji je buknola napol rdeča vláda. — Pokopali so Ludendorff generáliša v Nemčiji, kí je po bojní vóštôpo z církví boj je začno próti njej. Kak žalosten je mogao biti zdaj njegov sprévod, ár na etom ni pevski khoruš, niti ígrekhoruš je nê mogao nazvestšávati tó: Kristuš, ti si mi žitek, smrt mi je dobiček i nišče je nê mogao glásiti pri njegovoj škrinji tó, ka Kristuš ga je odkúpo, žnjegovov drágov krvjov. — Dr. Stojadinović je bio na političnom obiski v Berlíní, gde se je múdo túdi poljski zunanji minister Beck. — Dva milijona Turkov se vóseli iz Bolgarije v Turčijo. — Amerika pá „kšefta“: Japoncom so ôdali za 250 000 dolárov, Kitajcom pa za 452 000 dolárov bojnskoga blága. — Grški prestolonaslednik se je oženo z vnúkcov nemškoga casara Vilmoša II. Na gostúvanji so bili túdi naš kralj, namestnik Njeg. Vis. knez Pavle i kneginja Olga. — V Romániji je krao vzeo v roke celo vodstvo politike; za predsedalka vlade je ímenúvani romanski pravoslavni patrijark Miron.